
ZESZYTY NAUKOWE WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ w BYDGOSZCZY

Studia Bibliologiczne 1989 z.6

RYSZARD PANKIEWICZ

WSP w Bydgoszczy.

STAROŻYTNI O KSIĄŻCE. Wybór tekstów /1/

Poszukiwanie swojego ródowodu, właściwe człowiekowi każdej epoki, stało się szczególnie ważne obecnie, kiedy uświadomienie sobie bliskiego pokrewieństwa i łączności duchowej z ideałami świata klasycznego może pomóc w zrozumieniu niektórych skomplikowanych problemów dnia dzisiejszego. Mimo jednak wyraźnego w ostatnich latach wzrostu zainteresowania epoką klasyczną, jej znajomość w Polsce w dalszym ciągu sprowadza się do określonej ilości anegdot i sentencji, uzupełnianych przez wyrytkowe informacje przyswajane w szkole, czy przekazywane przez środki masowej komunikacji.

Wiąże się to ze stopniowo ograniczaną obecnością języków klasycznych w modelu kształcenia oraz zbyt małą w stosunku do potrzeb ilością wydań dzieł poszczególnych autorów, a także antologii, które pozwalałyby przyjrzeć się z bliska życiu umysłowemu starożytnych Greków i Rzymian. Tak więc zebranie w jednym miejscu rozproszonych i często trudno dostępnych tekstów o tak ważnym wytworze kultury, jakim jest książka, wydaje się rzeczą pożądaną.

Jak każdy wybór, tak i prezentowany poniżej, który można traktować jedynie jako jedną z pierwszych prób w tym zakresie, stanowi zestawienie źródeł o niejednorodnym charakterze. Z jednej bowiem strony zamieszczono w antologii przekazy powszechnie cenionych w Rzymie pisarzy i filozofów, jak przykładowo Cyncerona, Seneki, Pliniusza Starszego i Młodszego, z drugiej zaś odwołano się do tekstów mniej znanych, aczkolwiek charakterystycznych dla epoki klasycznej, i w części nie tłumaczonych dotąd na język polski. Należą do nich przede wszystkim pisma autorów wczesnochrześcijańskich i żydowskich, m.in. św. Hieronima, św. Augustyna i Józefa Flawiusza, teksty prawnicze, papirusy i poezja późnorzymska Ausoniusza i Drakoncjusza, obejmujące swoim zasięgiem okres od I w. p.n.e. do VII w. n.e. Mogą one stanowić pomoc dla osób pro-